

1. Španielsko 1930

V nevýraznej bielej obývačke sedeli na nesúrodých kusoch nábytku dvaja podozriví a čakali, čo bude nasledovať. Klenutý priechod medzi nimi viedol k úzkemu schodisku bez okien: zdalo sa, že tmavý výklenok izbe dominuje ako kozub, ktorý narástol do neprimeraných rozmerov. Schodisko uprostred menilo smer, aby nebolo vidieť na poschodie, a budilo dojem, že vedie do temnoty.

„Je to peklo – len tak tu čakať.“ Megan sedela napravo od priechodu. „Ako dlho vlastne trvá taká siesta?“

Podišla k oknu. Rozkladal sa za ním španielsky vidiek neurčitej oranžovej farby. V tej horúčave vyzeral nehostinne.

„Hodinu-dve, ale pil.“ Henry sedel bokom v kresle, nohy mu viseli cez lakťovú opierku a v lone mu spočívala gitara. „Ako Bunnyho poznám, bude spať do večere.“

Megan sa presunula ku skrinke s alkoholom a začala skúmať fľaše, pričom každú pekne obrátila etiketou k sebe. Henry si z úst vybral cigaretu a priložil si ju k pravému oku: predstieral, že do nej pozerá ako do teleskopu. „Zase dýchaš nohami.“

Väčšinu popoludnia strávila tým, že sa prechádzala hore-dolu po miestnosti. Obývačka s bielymi dlaždicami a vylešteným povrchom jej pripomínala čakáreň u lekára. Skôr sa to tam ponášalo na interiér nemocnice z čer-

vených tehál u nich doma než na španielsku vilu na vrchole členitého červeného kopca.

„Ak ja dýcham nohami,“ zahundrala, „ty chodíš ústami.“

Pred pár hodinami obedovali v malom hostinci v najbližšej dedine, tridsať minút pešo lesom od Bunnyho domu. Keď Bunny dojedol a vstal, obom došlo, aký je opitý.

„Musíme sa porozprávať,“ ťažko artikuloval. „Asi ste rozmýšľali, prečo som vás sem pozval. Už dlho sa chcem s vami o niečom pohovárať.“ Bolo desivé povedať čosi také svojim dvom hosťom, keďže obaja boli v cudzej krajine, kde sa ocitli po prvýkrát, od neho absolútne závislí. „Keď budeme vo vile – len my traja.“

Cesta k domu im zabrala bezmála hodinu, Bunny sa do kopca vliekol ako starý somár – sivý oblek na pozadí červenej krajiny. Spomienka na to, ako sa pred rokmi zoznámili v Oxforde, im dnes už pripadala absurdná. Akoby zostarol o desať rokov viac než oni.

„Musím si oddýchnuť,“ vyhlásil, keď ich vpustil do domu. „Nechajte ma trochu si pospať, potom sa porozprávame.“ Kým sa šiel Bunny hore vyspať z poobedňajšej horúčavy, Megan a Henry sa zvalili do kresiel po bokoch schodiska. „Krátka siesta.“

To bolo skoro pred troma hodinami.

Megan hľadela z okna. Henry sa predklonil a rátal štvorce medzi nimi: stála šikmo od neho na vzdialenosť siedmich dlaždíc. „Pripadá mi to ako šachová partia,“ vyhlásil. „Preto sa stále prechádzaš? Rozmiestňuješ figúrky a pripravuješ sa na útok?“

Obrátila sa tvárou k nemu a prižmúrila oči. „Šach je lacná metafora. Muži ju používajú, keď chcú grandióznym spôsobom hovoriť o konflikte.“

Celé popoludnie to medzi nimi smerovalo k hádke, už odvtedy, ako Bunny náhle ukončil obed. *My traja sa potrebujeme porozprávať bez španielskych svedkov.* Megan opäť vyhládla z okna. Bolo to tam, rovnako neodvratné ako počasie: blížiaci sa hádka, čierna škvrna na modrej oblohe.

„Šach je o pravidlách a symetrii,“ pokračovala, „konflikt je však zvyčajne len o krutosti a špine.“

Henry zabrnkal na gitare, aby zmenil tému. „Vieš, ako sa ladí?“ Objavil ju zavesenú na stene nad svojím kreslom. „Keby bola naladená, mohol by som na nej zahrať.“

„Nie,“ odvetila a vyšla z miestnosti.

Sledoval, ako kráča hlbšie do domu: s každou ďalšou zárubňou na chodbe sa jej postava zmenšovala. Zapálil si novú cigaretu.

„Čo myslíš, kedy sa zobudí? Chcela by som ísť na čerstvý vzduch.“

Vrátila sa a zastala pod najbližšou zárubňou, opäť v plnej veľkosti.

„Ktovie,“ povedal Henry. „V tejto chvíli vospáva po dobrom obede.“ Neusmiala sa. „Chod, ak chceš. Myslím, že čokoľvek nám chce povedať, môže to počkať.“

Megan zmlkla, tvár mala rovnako čistú a nečitateľnú ako na reklamných fotografiách. Bola herečkou z povolania. „Vieš, čo nám chce povedať?“

Henry zaváhal. „Ani nie.“

„Dobre. Tak idem von.“

Prikývol a pozoroval, ako odchádza. Sedel rovno oproti druhému východu z obývačky, videl, ako prešla chodbou a na opačnom konci vyšla dverami von. Naľavo mal schodisko. Ďalej sa hral s gitarovými strunami, až kým jedna nepraskla a nešľahla ho po hánkach. Porezala ho.

Vtom izba potemnela a on sa automaticky otočil doprava. Za oknom stála Megan a hľadela dovnútra, jej silueta na pozadí červených kopcov démonicky žiarila. Zdalo sa, že ho nevidí, možno bolo vonku priveľa svetla. Aj tak sa však cítil ako nejaký tvor v zoo, ruku si priložil k ústam a vysal si z porezaného miesta krv, pričom mu prsty viseli smerom nadol.

Megan sa ukryla na tienistej strane domu. Stála v trse lúčnych kvetov, oprela sa o stenu budovy a zatvorila oči. Odkiaľsi zblízka sa ozýval tichý rytmický zvuk: ťuk, ťuk, ťuk. Zdalo sa, že prichádza odzadu. Najskôr si pomyslela, že sa k nej cez stenu nesie zvuk gitary, no neznelo to dostatočne melodicky. Bol to veľmi slabý zvuk, sotva postrehnuteľný, no počula ho s takou istotou, ako keď človeka tlačia topánky. Ťuk. Ťuk. Ťuk.

Otočila sa a zdvihla zrak. Cez kovanú mriežku uvidela muchu, vrážala zvnútra do okna Bunnyho spálne. Tá sa nachádzala na hornom poschodí domu vedľa jej izby. Bola to len maličká muška, ktorá sa snažila uniknúť. Potom zbadala, že sú dve. Vlastne tri. Teraz štyri. Celý hŕf múch sa snažil dostať von. Roh okna od nich očernel. Vedela si predstaviť, koľko mŕtvych múch asi leží na podokenici. Našla si na zemi malý kamienok a hodila ho do okna. Čierne mračno sa pri zvučnom cinknutí roz-

přchlo, no nič iné sa nestalo. Skúsila to znova, no spiacého hostiteľa zobudiť nedokázala.

S rastúcou netrpezlivosťou si nabrala celú hrsť kamienkov a po jednom ich všetky hádzala do okna. Potom obišla dom, vošla dnu a chodbou prešla k schodisku. Henryho jej náhly príchod tak prekvapil, až mu gitara vypadla z rúk a s rachotom pristála na chladnej bielej podlahe.

„Myslím, že by sme Bunnyho mali zobudiť.“

Videl, že si robí starosti. „Myslíš, že sa niečo stalo?“

V skutočnosti sa hnevala. „Myslím, že by sme mali skontrolovať situáciu.“

Vybrala sa po schodoch hore. Šiel jej v pätách, no ona odrazu zastala a skríkla: čosi zbadala. Inštinktívne ju objal. Chcel ju upokojiť, no schmatol ju tak nemotorne, že sa nemohli ani pohnúť.

„Pusti ma.“ Odstrčila ho lakťom a rozbehla sa vpred. Keď mu už jej plecia nebránili vo výhlade, uvidel to, čo videla ona: spod Bunnyho dverí sa ako prst rinul až ku schodom potôčik krvi a smeroval priamo k nemu.

Ani jeden z nich toľko krvi v živote nevidel. Bunny ležal na plachte dole tvárou. Z chrbta mu trčala rukoväť noža a kľukatá stopa krvi viedla až na koniec postele. Čepel sa mu v tele takmer stratila, medzi chrbtom a čiernou rukoväťou videli len tenký prúžok kovu, ako keď cez medzierku v závese prenikne mesačné svetlo. „Tam je srdce,“ povedala Megan. Rukoväť by mohla byť súčasťou slnečných hodín a mŕtve telo by mohlo nevedomky ukazovať, ako plynie čas.

Podišla k posteli a vyhýbala sa pritom kalužiam krvi na podlahe. Tridsať centimetrov od tela ju Henry zastavil. „Myšlíš, že je to dobrý nápad?“

„Musím sa pozrieť.“ Absurdne Bunnymu z boku na krk priložila dva prsty. Žiadny pulz. Pokrútila hlavou. „To nemôže byť pravda.“

Henry si šokovane sadol na okraj matraca. Ten pod jeho váhou klesol a začali sa k nemu šíriť krvavé škvrny. Henry vyskočil, akoby sa prebral zo zlého sna. Pozrel na dvere a obrátil sa k Megan.

„Vrah je možno ešte tu...“ zašepkal vážne. „Prehľadám ostatné izby.“

„Dobre,“ zašepkala aj Megan, a keďže bola herečka, bolo to počuť rovnako jasne, akoby to vyslovila nahlas. Vyznelo to takmer sarkasticky. „Skontroluj, či sú zavreté všetky okná.“

„Počkej tu,“ povedal a odišiel.

Skúsila sa zhlboka nadýchnuť, no vzduch v izbe bol už stuchnutý, a muchy, podávajúc akési svedectvo, naďalej narážali o okraj horúceho dňa. Telo ich už asi omrzelo. Podišla k nim a okno na pár centimetrov otvorila. Muchy okamžite vystrelili von a rozprchli sa oproti modrej oblohe ako zrnká soli v zamiešanej polievke. Stála pri okne a od šoku jej ostalo chladno. Počula, ako Henry prehľadáva okolité izby, otvára všetky šatníky a nazerá pod posteľ.

Keď sa znova objavil vo dverách, tváril sa sklamane. „Tu hore nikto nie je.“

„Boli všetky okná zaistené?“

„Áno, skontroloval som ich.“

„To som si myslela,“ povedala. „Bunny všetko posadnuto pozatváral, keď sme šli na obed. Sledovala som ho pri tom.“

„A čo dvere, sú zamknuté?“ Ukázal smerom k dvojici balkónových dverí za ňou. Išla k nim a potiahla za kľučky. Oboje boli zvnútra zaistené: hore, v strede aj dole.

„Áno,“ odvetila. Posadila sa na okraj postele, roztekajúcu sa krv si nevšímala. „Henry, vieš, čo to znamená?“

Zamračil sa. „Znamená to, že musel odísť po schodoch. Pozamykám dolu dvere a okná. Ty tu ostaň, Megan.“

„Počkaj,“ ozvala sa, no už bol preč. Počula, ako bosými nohami nemotorne dupe po schodoch, bielych a tvrdých ako klávesy klavíra, začula, ako zastal v bode, kde sa schody stáčajú, a s tľapnutím sa odrazil od steny. Potom počula, ako sa dolu pohybuje.

Otvorila zásuvku v Bunnyho nočnom stolíku: nenašla nič, len spodnú bielizeň a zlaté hodinky. V ďalšej ležal jeho denník a pyžamo. Zaspal oblečený, samozrejme. Vybrala denník a prelistovala stránky. Záznamy sa končili už takmer pred rokom. Vrátila ho na miesto. Potom vrhla pohľad na hodinky.

Ako dlho musí čakať, kým Henry prestane predstierať, že má všetko pod kontrolou, aby mohla zísť dolu a konfrontovať ho?

Čím viac dverí Henry zavrel, tým bolo v dome teplejšie. Spočiatku sa pohyboval rýchlo, no teraz postupoval pomaly a metodicky. Ťažko dýchal a do každej izby sa vracal, aby sa uistil, že mu nič neuniklo. Usporiadanie domu bolo mäťúce a Henry nechápal, prečo sa Bunny rozho-

dol bývať v takej rozľahlej budove. Každá izba mala iný tvar aj veľkosť a v mnohých miestnostiach chýbali okná. *Ale tie plamene sú bez svetla a vidieť iba tmú,** napadlo mu. Povedal si, že to s človekom asi urobia peniaze.

Vrátil sa do obývačky a našiel Megan, ako tam tróni v jeho kresle a fajčí jednu z jeho cigariet. Mal pocit, že by mal vyrukovať s nejakou zábavnou poznámkou, aby čo najviac oddialil konfrontáciu s realitou. „Už ti chýba len gitara a krátky strih a vyzerala by si ako moje dvojča.“

Megan nereagovala.

„Ušiel,“ dodal. „Veď tu dole je množstvo okien a dverí. Mohol ujsť, kadiaľ sa mu páčilo.“

Pomaly odložila cigaretu do popolníka a zodvihla malý nožík, ktorý vedľa neho predtým položila. Vôbec si ho nevšimol: ďalší štíhly predmet v striedmo zariadenej izbe ľahko zanikol. Vstala, vystrela k nemu čepel' a špičkou mu namierila na hrud'

„Nehýb sa,“ povedala pokojne. „Ostaň, kde si. Musíme sa porozprávať.“

Henry pred ňou cúvol. Nohami narazil do kresla za sebou a zvalil sa doň. Ona sa pri tom náhlom pohybe strhla a on na okamih pocítil bezmocnosť. Zúfalo zovrel opierky kresla. Megan však k nemu nešla. „Zabiješ ma, Megan?“

„Iba ak ma k tomu donútiš.“

„V živote by som ťa do ničoho nenútil.“ Povzdychol si. „Môžeš mi podať cigaretu? Bojím sa, že keby som si ju chcel vziať sám, prišiel by som o pár prstov. A miesto cigarety by som fajčil svoj vlastný palec.“

* John Milton: *Stratený raj* (prel. M. Andričík)

Vybrala zo škatuľky cigaretu a hodila mu ju, on si ju zodvihol k ústam a opatrne zapálil. „Nuž...“ povedal. „Od rána si sa chcela hádať, ale čakal som niečo civilizovanejšie. Tak o čo ide?“

Megan prehovorila sebedovome ako niekto, kto svojho protivníka dobehol. „Snažíš sa správať pokojne, Henry, ale ruky sa ti trasú.“

„Možno mi je zima. Zdá sa mi to alebo je toho roku španielske leto akési chladné?“

„A pritom sa z teba leje pot.“

„A čo čakáš? Strkáš mi do ksichtu nôž.“

„Je to malý nožík a ty si veľký chlap. A vôbec ho nemáš blízko tváre. Trasiaš sa, lebo sa bojíš, že sa to prevalí, nie preto, že máš zo mňa strach.“

„Čo tým naznačuješ?“

„Tak si zhrňme fakty. Hore je päť izieb. Všetky majú zamrežované okná. Hrubé čierne mreže ako v kreslenej rozprávke. Dvojica dverí vedie na balkón, lenže oboje boli zaistené. Aj okná. Sám si to práve skontroloval. Hore sa dá dostať jedine týmto schodiskom. Mám pravdu?“

Prikývol.

„Takže Bunnyho vrah sa hore musel dostať týmto schodiskom.“

Ukázala do prítmnia, kde sa schody stáčali a mizli v tme.

„A vrátiť sa po ňom dolu. A ty si tu sedel, odkedy sme sa vrátili z obeda.“

Pokrčil plecami. „A čo? Hádam nechceš povedať, že s tým mám niečo spoločné!“

„Presne to chcem povedať. Buď si vraha videl, ako ide hore schodmi, alebo si tam šiel sám – a to znamená, že si

buď vrah, alebo komplic. A nemyslím si, že si tu dosť dlho na to, aby si si stihol nájsť kamarátov.“

Zavrel oči a sústredil sa na jej slová.

„To je nezmysel. Nieкто sa popri mne mohol prešmyknúť. Vôbec som nedával pozor.“

„Nieкто sa popri tebe prešmykol v tichej bielej miestnosti? Kto, Henry? Myš? Baletka?“

„Vážne si myslíš, že som ho zabil ja?“ Celé to do seba zapadalo a on na protest vstal. „Lenže niečo si zabudla spomenúť, Megan. Ja som tu síce od obeda sedel, ale ty si tu, dopekla, sedela so mnou!“

Naklonila hlavu nabok. „To je pravda. Lenže najmenej trikrát som vyšla von na vzduch. Preto si toľko fajčil? Aby si ma vyhnal von? Nevieam, ako dlho trvá zabodnúť niekomu do chrbta nôž, ale dlho asi nie. Dlhšie zrejme trvá umyť si potom ruky.“

Henry sa zase posadil. „Božemôj...“ Nevedel si nájsť polohu. „To hádam nemyslíš vážne. Práve sme hore našli ležať svojho mŕtveho priateľa a ty vážne tvrdíš, že som ho zabil ja? Na základe čoho? Že som sedel pri schodisku? Nepoznáme sa už takmer desať rokov?“

„Ľudia sa menia.“

„To je pravda. Dnes si už myslím, že Shakespeare je preceňovaný, a prestal som chodiť do kostola. Ale dúfam, že nieкто by ma bol upozornil, keby som si začal pri odchode z domu zabúdať zmysel pre morálku.“

„Neber to tak osobne. Len si to dávam dohromady. Ty si tu bol po celý čas, no nie?“

„Nemám to brať osobne?“ Neveriacky pokrútil hlavou. „V živote si nečítala detektívku, Megan? Je milión

spôsobov, ako sa to mohlo stať. Možno na poschodie vedie tajná chodba.“

„Henry, toto je realita. V skutočnom živote je zvyčajne vinníkom práve tá jediná osoba, ktorá má motív a príležitosť.“

„Motív? A aký by som mal mať podľa teba motív?“

„Prečo nás sem Bunny pozval?“

„Neviem.“

„Ja si myslím, že to vieš. Po piatich rokoch mlčania nám napísal, aby sme ho prišli navštíviť do jeho španielskeho sídla. A my sme obaja pribehli. Prečo? Lebo sa nás chystal vydierať. To si azda vedel, nie?“

„Vydierať nás? Za to, čo sa stalo v Oxforde?“ Henry nad tým nápadom mávol rukou. „Šoféroval predsa Bunny.“

„A my sme v tom boli celkom nevinne, čo?“

„To je hlúposť. Ja som prišiel, lebo mi povedal, že tu budeš a že sa chceš so mnou stretnúť. Nikto ma nevydieral.“

„Máš ten list so sebou?“

„Nie.“

„Takže ti budem musieť veriť, čo?“

Neprítomne hľadel na podlahu. „Stále ťa milujem, Megan, preto som prišiel. Bunny presne vedel, čo mi má povedať, aby ma sem dostal. Nemôžem uveriť, že by si ma podozrievala z niečoho takého.“

Ani to ňou nehlo. „Kiežby som žila v tvojom svete, Henry. Iste si predstavuješ, že si každú chvíľu začnem vyspevovať.“

„Len ti hovorím, ako sa cítim.“

„Ako som povedala, len si to dávam dohromady.“

„Až na jednu vec.“

„Akú?“ Vrhla naňho podozrievavý pohľad. Nôž sa jej v ruke zachvel. „Až na akú vec, Henry?“

Opäť sa postavil, jednou rukou sa chytil za hlavu a druhou sa oprel o pevnú bielu stenu. Potom sa začal prechádzať tam a späť. „Neboj sa, ani sa nepriblížim.“

Bola napätá. Špičkou noža sledovala jeho pohyby.

„Čo ak som sa vzdialil aj ja, keď si si vyšla von na čerstvý vzduch? Mohol som to urobiť. Nevedela by si o tom. A vtedy mohol udrieť vrah.“

„A vzdialil si sa?“

„Áno,“ potvrdil a zase si sadol. „Šiel som si do izby po knihu. Vrah sa musel tadiaľto prešmyknúť, kým som si odbehol.“

„Klameš.“

„Neklamem.“

„Ale áno, klameš. Keby to bola pravda, bol by si to spomenul.“

„Len som na to zabudol.“

„Henry, prestaň.“ Spravila k nemu krok. „Nemám záujem počúvať klamstvá.“

Natrčil k nej ruku, už sa mu nechvela. „Tak sa pozri sama. Hovorím ti pravdu.“

Kopla do nohy kresla a on schmatol opierky, aby udržal rovnováhu. „Tento rozhovor ma už nebaví. Chcem vedieť, čo máš v pláne.“

„Keďže tu nie je telefón, chcel som bežať do dediny, aby som priviedol políciu a lekára. Ale ak sa im chystáš povedať, že vinníkom som ja, tak to asi budem mať trochu ťažšie, čo?“

„Polícia počká. Teraz sa chcem uistiť, že keď odložím nôž, neskončím v posteli vedľa Bunnyho. Prečo si ho zabil?“

„Nezabil som ho.“

„Tak kto to spravil?“

„Musel sa sem vlámať niekto cudzí a zabiť ho.“

„Prečo by to robil?“

„Čo ja viem!“

Posadila sa. „Tak ja ti pomôžem, Henry. Nedokážem pochopiť, ako si si to sám pred sebou ospravedlnil. Oba-ja vieme, že Bunny vedel byť krutý. A bezohľadný. Možno ti to časom dokonca odpustím. Lenže ak chceš, aby som kvôli tebe klamala, tak prestaň skúšať moju trpezlivosť. Prečo teraz? A prečo takto?“

„Megan, toto je šialené.“ Henry zavrel oči. Horúčava bola so zavretými dverami a oknami neznesiteľná. Zdalo sa mu, že sú ako dve vzorky v oleji, ktoré niekto skúma pod mikroskopom.

„Stále trváš na tom, že si nevinný? Kriste, točíme sa v kruhu, Henry. Súdila ťa porota dvanástich črepníkových rastlín na chodbe – a odsúdila ťa. Po celý čas si tu bol. Čo k tomu ešte dodať?“

Zaboril si hlavu do dlaní. „Daj mi chvíľu, nech porozmýšľam.“ Pery sa mu ticho pohli, keď znovu premýšľal nad jej obvineniami. „Rozbolela ma z teba hlava, došľaka.“ Mimovoľne sa načiahol po gitaru na zemi vedľa seba a začal brnkať na päť zvyšných strún. „Nemohol sa skrývať hore, už keď sme sa vrátili z obeda?“ Z čela mu kvapkal pot. „Nemal sa ako dostať von. Jedine, že by k tomu došlo hneď po našom príchode. Vlastne...“

Vlastne asi viem, čo sa stalo.“ Už zase stál. „Myslím, že viem, čo sa stalo, Megan.“

Naklonila k nemu hlavu a kývla bradou. Bol to presný opak prikývnutia, ale znamenal, že má pokračovať.

„Megan, ty malý had,“ povedal. „Ty prefikaná malá zmija. To ty si ho zabila.“

Na Megan to však očividne žiadny dojem nespravilo. „Nebud' smiešny.“

„Vidím, že si si to premyslela. Máme tu dvoch podozrivých. Obaja sme mali príležitosť a aj motív je dostatočný pre oboch, takže stačí, že všetko poprieš, a odnesiem si to ja. Záleží na tom, kto z nás dvoch je lepší herec – a odpoveď obaja poznáme.“

„Ako som už spomínala, Henry, ty si tu celé popoludnie sedel a strážil svoju obeť. Tak ako by som ho mohla zabiť ja?“

„Vôbec sa nemusíš snažiť hodiť to na mňa ani falšovať dôkazy. Stačí len zapierať, kým ti v hrdle nevyschne. Tak si to naplánovala, však? Keď príde polícia, nájdu dvoch cudzincov a mŕtvolu. Ja budem v rozrušení nesúvisle blábotiť a tvrdiť, že k tomu schodisku by sa musel niekto prikradnúť po strope ako pavúk, aby si ho nik nevšimol. Ty sa budeš dokonale ovládať a všetko poprieš. Anglická ruža proti surovému chlapovi. Obaja vieme, komu uveria, ako by som ich mohol presvedčiť, že je to naopak? V tejto prekliatej krajine si sám nedokážem ani objednať kávu.“

„Takže to je tvoja teória? A ako som sa popri tebe asi tak prešuchla, Henry? Liezla som po strope, ako vravíš? Alebo si si za posledných dvadsať sekúnd vymyslel niečo presvedčivejšie?“